

مشخصات دانش آموز	مشخصات امتحان	زمان امتحان	مهر آموزشگاه
نام:	درس: علوم و فنون ادبی ۳	ساعت:	
نام خانوادگی:	رشته: علوم انسانی	روز و تاریخ: دوشنبه ۱۴۰۲/۲/۱۱	تعداد صفحات: ۲ صفحه
شماره‌ی کارت:	پایه: دوازدهم	مدت: ۸۰ دقیقه	

بارم

الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی ۴ نمره

۰/۵

۱-متن زیر معرف کدام « شاعر » می باشد ؟

«در به کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره دست بود.»

۲-درستی و نادرستی موارد زیر را مشخص کنید.

۰/۵

الف) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت ، میرزا آقا تبریزی بود .

نادرست

درست

ب) ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپ خانه در زمان ناصرالدین شاه آغاز شد.

درست

نادرست

۳-نام آثار در ستون «الف» را به پدید آورندگان آثار در ستون « ب » وصل کنید. (در قسمت ب، یک گزینه اضافه است)

۱

ردیف	الف	ب
الف	دستور زبان عشق	سلمان هراتی
ب	گوشواره عرش	سید علی موسوی گرمارودی
		قیصر امین پور

۰/۲۵

۴-هر کدام از ویژگی های زیر مربوط به کدام یک از قلمروهای سه گانه (زبانی، ادبی و فکری) در دوره بازگشت و بیداری است ؟

الف)در نثر این دوره واژه ها و ترکیبات عربی نا آشنا کمتر می شود . (قلمرو

۰/۲۵

ب) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع تنفر از خرافات می پردازد. (قلمرو

۵-جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.

۰/۵

الف) در دوره بیداری اغلب شاعران صرفاً به گرایش داشتند.

۰/۵

ب)معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره های آغازین شعر فارسی است.

۶-کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است ؟

۰/۲۵

الف) در دوره معاصر گرایش به نماد و تصاویر شعری (بیشتر - کمتر) می شود .

۰/۲۵

ب)زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک (خراسانی - عراقی) نزدیک است.

ب) موسیقی شعر ۶ نمره

۰/۵

۷-وزن کدام یک از ابیات زیر « مفاعلهن مفاعلهن مفاعلهن فعلن » نیست؟

الف) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست

طیب جان خرابم کسی و رای تو نیست

ب) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند

از گوشه بامی که پریدیم ، پریدیم

۰/۲۵

۸-وزن کدام یک از ابیات زیر « همسان دو لختی » و کدام بیت « ناهمسان » است ؟

۰/۲۵

الف) آب زیند راه را هین که نگار می رسد

مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد

ب) درد عشقی کشیده ام که مپرس

زهر هجری چشیده ام که مپرس

۹-نمونه های زیر به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است . با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد ؟

۱

الف) (درخت دوستی(U _ _ _ U)

ب) جادویی (_ U _)

۱۰-بیت : « تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار

که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند»

۲/۷۵

الف)تقطیع هجایی کنید و نشانه های هجایی آن را بگذارید. ب)وزن بیت را بنویسید. ج)دو مورد اختیار شاعری(وزنی)در آن مشخص کنید.

۰/۷۵

۱۱- بیت زیر در چه « بحر عروضی » سروده شده است؟

چون می روی بی من مرو ، ای جان جان بی تن مرو

وز چشم من بیرون مشو، ای شعله تابان من

۰/۵

۱۲-مصوت بلند (ی) در کدام یک از کلمات زیر کوتاه تلفظ می شود ؟

ادامه سؤالات در صفحه دوم

الف) ایمان ب) کویر ج) سیما د) قیامت

۱۳- در هریک از بیت های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)

گروه الف	گروه ب
۱) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو/ باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها	متناقض نما
۲) جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او / آن نور روی موسی عمرانم آرزوست	ایهام
۳) زکوی یار می آید نسیم باد نوروزی/ از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی	اغراق
۴) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است / میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است	تلمیح
	مراعات نظیر

۱۴- در بیت زیر آرایه « حسن تعلیل » به کار رفته است، آن را توضیح دهید.

خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده / که اندر خاک می جویند ایام جوانی را

۱۵- با ذکر دو دلیل بیان کنید که در بیت زیر چه آرایه ادبی به کار رفته است ؟

دود اگر بالا نشیند کسر شأن شعله نیست / جای چشم ابرو نگیرد گر چه او بالاتر است

۱۶- در بیت : « روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می ریزد آن زر می زند »

الف) کدام کلمه « لف اوّل » است ؟ ب) کدام کلمه «نشر دوم» است؟ ج) این نوع « لف و نشر » چه نام دارد ؟

۱۷- در بیت : « عرضه کردم دو جهان بر دل کار افتاده/ به جز از عشق تو باقی همه فانی دانست »

الف) کدام واژه « ایهام تناسب » دارد ؟ ب) معانی متفاوت آن را بنویسید. ج) واژه مورد نظر با کدام کلمه تناسب دارد؟

۱۸- درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با توجه به آرایه مقابل هر بیت تعیین کنید.

الف) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی / اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را (تضاد)

ب) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش «بوی جوی مولیان آید همی» (تضمین)

۱۹- با آمیختن کدام حواس در بیت زیر آرایه « حس آمیزی» ایجاد شده است ؟

با من بیا به خیابان / تا بشنوی بوی زمستانی که در باغ رخنه کرده است

د) نقد و تحلیل نظم و نثر ۴ نمره

۲۰- با توجه به شعر « افسانه» نیما، دو مورد از ویژگی های آن را بنویسید.

در شب تیره دیوانه ای کاو / دل به رنگی گریزان سپرده / در دره سرد و خلوت نشسته / همچو ساقه گیاهی فسرده / می کند داستانی غم آور.....

۲۱- با توجه به شعر زیر از « قیصر امین پور » به سؤالات داده شده پاسخ دهید.

سرایا اگر زرد و پژمرده ایم / ولی دل به پاییز نسپرده ایم

چو گلدان خالی لب پنجره / پر از خاطرات ترک خورده ایم

اگر داغ دل بود ما دیده ایم / اگر خون دل بود ما خورده ایم

الف) دو مورد ویژگی مربوط به قلمرو ادبی مشخص کنید. (ذکر دو مورد آرایه ادبی کفایت.)

ب) از نظر قلمرو فکری بیت دوم بیانگر چه مضمونی است؟ ج) میان کلمات «زرد، پژمرده و پاییز» چه رابطه معنایی برقرار است؟

۲۲- با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید.

این تنگ عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خست و خشک دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتع می برد. بیش از قدر ضرورت را

موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می یافت .

الف) این متن در چه قالبی نوشته شده است ؟ ب) یک مورد کنایه در متن مشخص کنید.